

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 15. heinäkuuta 2022
(OR. en)

11428/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0218(NLE)

UD 151
COEST 573

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	15. heinäkuuta 2022
Vastaanottaja:	Neuvoston pääsihteeristö
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 345 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamisesta 20 päivänä toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa ja yhteisestä passitusmenettelystä 20 päivänä toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Ukrainan kutsumiseen liittymään kyseisiin yleissopimuksiin

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 345 final.

Liite: COM(2022) 345 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 15.7.2022
COM(2022) 345 final

2022/0218 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamisesta 20 päivänä toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa ja yhteisestä passitusmenettelystä 20 päivänä toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Ukrainan kutsumiseen liittymään kyseisiin yleissopimuksiin

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamisesta 20. toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella¹ perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa ja yhteisestä passitusmenettelystä 20. toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella² perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa, jäljempänä 'EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteat', unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun kyseisten sekakomiteoiden on määrä antaa päätös Ukrainan kutumisesta liittymään tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamisesta tehtyyn yleissopimukseen ja yhteisestä passitusmenettelystä tehtyyn yleissopimukseen, jäljempänä 'yleissopimukset'.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Yleissopimukset

Yleissopimusten tarkoituksena on helpottaa tavaroiden liikkumista Euroopan unionin ja muiden sellaisten maiden välillä, jotka ovat yleissopimusten sopimuspuolia. Ne tulivat voimaan 1. tammikuuta 1988.

Yleissopimuksissa määrätään toimenpiteistä, joilla helpotetaan tavaroiden liikkumista Euroopan unionin, Islannin tasavallan, Pohjois-Makedonian tasavallan, Norjan kuningaskunnan, Sveitsin valaliiton, Turkin tasavallan, Serbian tasavallan sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä.

Euroopan unioni on yleissopimusten sopimuspuoli.

Yleissopimusten sopimuspuolina olevat maat, jotka eivät ole unionin jäseniä, ovat yhteistä passitusta soveltavia maita.

2.2. EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteat

EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteoiden tehtävänä on hallinnoida yleissopimuksia ja varmistaa niiden asianmukainen täytäntöönpano. Sekakomiteat kutsuvat päätöksellä kolmansia maita liittymään yleissopimuksiin.

EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteoiden päätökset hyväksytään sopimuspuolten yhteisellä sopimuksella.

2.3. EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteoiden päätökset

Ukraina on ilmaissut halunsa liittyä yleissopimukseen sen jälkeen, kun se on täyttänyt liittymisen edellytyksenä olevat oikeudelliset, rakenteelliset ja tietotekniikkaa koskevat vaatimukset.

EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteat kutsuvat päätöksellä tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamista koskevan yleissopimuksen 1 artiklan 2 kohdassa ja yhteistä passitusmenettelyä koskevan yleissopimuksen 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun kolmannen maan liittymään yleissopimukseen ensin mainitun sopimuksen 11 artiklan 3 kohdan määräysten ja 11 a artiklassa vahvistetun menettelyn sekä jälkimmäisenä mainitun yleissopimuksen 15 artiklan 3 kohdan määräysten ja 15 a artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti.

¹ EYVL L 134 22.5.1987, s.2.

² EYVL L 226 13.8.1987, s. 2.

EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteat esittävät tällaisen kutsun, jos kyseinen maa osoittaa pystyvänsä noudattamaan yleissopimusten määräysten soveltamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

Yhteistä passitusta ja kaupan muodollisuuksien yksinkertaistamista käsittelevien EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden työryhmien valtuuttama seurantaryhmä totesi 24. kesäkuuta 2022, että Ukraina on valmis liittymään yleissopimukseen. Seurantaryhmä tarkasteli pääasiassa uuden tietokoneavusteisen passitusjärjestelmän (NCTS) hallinnoimiseksi ja soveltamiseksi tarvittavien rakenteiden mukauttamista, mikä mahdollistaa yhteisen passitusmenettelyn soveltamisen, ja totesi, että kutsujen esittämisen edellytykset täyttyivät Ukrainan vaikeista olosuhteista huolimatta.

EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteat aikovat seuraavissa istunnoissaan tai kirjallisella menettelyllä hyväksyä luonnoksen tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamista käsittelevän EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomitean päätökseksi N:o 1/2022 ja yhteistä passitusta käsittelevän EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomitean päätökseksi N:o 2/2022 Ukrainan kutsumiseksi liittymään yleissopimukseen.

Ukrainan kutsumista liittymään yleissopimukseen koskevat sekakomiteoiden päätökset sitovat sopimuspuolia mainittujen päätösten 2 artiklan mukaisesti. Kyseissä artiklassa todetaan, että ”Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään”.

Tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamista koskevan yleissopimuksen 11 artiklan 3 kohdan ja yhteistä passitusmenettelyä koskevan yleissopimuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolet saattavat oman lainsäädäntönsä mukaisesti voimaan tämentyypiset päätökset.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Ehdotettu kanta on puoltaa Ukrainan kutsumista liittymään yleissopimukseen.

Tiedonannossa, jonka Euroopan komissio antoi vuonna 2001 Euroopan parlamentille ja neuvostolle strategiasta ehdokasmaiden valmistamiseksi liittymään yhteisestä passitusmenettelystä ja tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamisesta vuonna 1987 tehtyihin EY:n ja EFTA:n yleissopimukseen, sekä tiedonannossa, jonka Euroopan komissio antoi vuonna 2010 Euroopan parlamentille ja neuvostolle strategiasta tiettyjen naapurimaiden valmistamiseksi liittymään molempiin yleissopimukseen, ja 14. huhtikuuta 2011 annetuissa neuvoston päätelmissä, joissa vahvistettiin kyseisten tiedonantojen mukainen menettelytapa, kaavaillaan useiden maiden tukemista niiden pyrkimyksissä liittyä mainittuihin yleissopimukseen.

Liittyminen yleissopimukseen on osa EU:n ja Ukrainan assosiaatiosopimusta sekä Ukrainan Euroopan unioniin liittymistä edeltävää strategiaa. EU:n ja Ukrainan assosiaatiosopimuksen määräysten mukaisesti se johtaa EU:n säännösten yhdenmukaistamiseen tullipassituksen alalla.

Tavoitteena on helpottaa kauppaa Ukrainan, Euroopan unionin ja muiden yhteistä passitusta soveltavien maiden välillä. Kutsujen pitäisi tuoda merkittäviä ja konkreettisia hyötyjä kauppiaille ja tullihallinnoille yksinkertaistamalla passitus- ja tullimuodollisuuksia, vähentämällä kustannuksia, helpottamalla tavaroiden liikkumista ja mahdollisesti lisäämällä kauppaa.

EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteoiden kutsut ovat linjassa Ukrainan Euroopan unionin jäsenyyshakemusta koskevan komission lausunnon kanssa, jossa Ukrainalle

myönnettiin ehdokasmaan asema. Eurooppa-neuvosto hyväksyi lausunnon 23. kesäkuuta 2022. Se on konkreettinen merkki Ukrainan eurooppalaisista tulevaisuudennäkymistä.

Venäjän provosoimaton ja perusteeton sotilaallinen hyökkäys Ukrainaan on tehnyt Ukrainan liittymisen yleissopimuksiin entistä kiireellisemmäksi, jotta voidaan helpottaa tavaroiden tehokasta liikkumista sen rajojen kautta, kun joidenkin kuljetusreittien käyttö on estetty ja jotkin reitit ovat ruuhkautuneet.

Sen vuoksi komissio ehdottaa neuvostolle, että unionin kanta Ukrainan liittymiseen yleissopimuksiin on myönteinen.

Ehdotetut päätökset ovat yhdenmukaisia Euroopan unionin kauppaa- ja liikennepolitiikan kanssa.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita”.

Tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamista koskevan yleissopimuksen 11 artiklan 3 kohdan ja yhteistä passitusmenettelyä koskevan yleissopimuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaan EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomitea kutsuu päätöksellä tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamista koskevan yleissopimuksen 1 artiklan 2 kohdassa ja yhteistä passitusmenettelyä koskevan yleissopimuksen 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun kolmannen maan liittymään yleissopimukseen.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomitea on tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamista koskevan yleissopimuksen 10 artiklalla ja yhteistä passitusmenettelyä koskevan yleissopimuksen 14 artiklalla perustettu elin.

Päätökset, jotka EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomitean on määrä antaa, ovat säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia. Nämä päätökset ovat sitovia kansainvälisen oikeuden nojalla tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamista koskevan yleissopimuksen 15 artiklan ja yhteistä passitusmenettelyä koskevan yleissopimuksen 20 artiklan mukaisesti.

Suunnitelluilla säädöksillä ei täydennetä eikä muuteta yleissopimusten institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on

kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tarkoitus ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artikla.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artikla yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamisesta 20 päivänä toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa ja yhteisestä passitusmenettelystä 20 päivänä toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Ukrainan kutsumiseen liittymään kyseisiin yleissopimuksiin

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamisesta 20 päivänä toukokuuta 1987 tehty yleissopimus³ ja yhteisestä passitusmenettelystä 20 päivänä toukokuuta 1987 tehty yleissopimus⁴ jäljempänä 'yleissopimukset', tehtiin Euroopan talousyhteisön, Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan, Islannin tasavallan, Norjan kuningaskunnan, Ruotsin kuningaskunnan ja Sveitsin valaliiton välillä 20 päivänä toukokuuta 1987, ja ne tulivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988.
- (2) Ukraina on ilmaissut halukkuutensa liittyä yleissopimukseen sen jälkeen, kun se on täyttänyt liittymiselle asetetut vaatimukset.
- (3) Tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamista koskevan yleissopimuksen 11 artiklan 3 kohdan nojalla kyseisellä yleissopimuksella perustettu EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomitea voi hyväksyä päätöksiä, joilla kutsutaan kolmansiä maita liittymään kyseiseen yleissopimukseen.
- (4) Yhteistä passitusmenettelyä koskevan yleissopimuksen 15 artiklan 3 kohdan nojalla kyseisellä yleissopimuksella perustettu EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomitea voi hyväksyä päätöksiä, joilla kutsutaan kolmansiä maita liittymään kyseiseen yleissopimukseen.
- (5) On aiheellista vahvistaa kyseisillä yleissopimuksilla perustetuissa sekakomiteoissa unionin puolesta otettava kanta, koska Ukrainan kutsumista kyseisiin yleissopimuksiin koskevat päätökset tulevat olemaan unionia sitovia.
- (6) Yleissopimukset ovat osa unionin säännöstöä ja Ukrainan Euroopan unioniin liittymistä edeltävää strategiaa. Yleissopimuksilla varmistetaan tehokkaat rajanylitysmenettelyt Ukrainan ja yleissopimusten sopimuspuolten välillä.

³ EYVL L 134, 22.5.1987, s. 2.

⁴ EYVL L 226, 13.8.1987, s. 2.

- (7) Kutsut ovat linjassa Ukrainan Euroopan unionin jäsenyyshakemusta koskevan komission lausunnon kanssa, jossa Ukrainalle myönnettiin ehdokasmaan asema. Eurooppa-neuvosto hyväksyi lausunnon 23 päivänä kesäkuuta 2022.
- (8) Yleissopimuksilla perustetuissa sekakomiteoissa esitettävän unionin kannan olisi sen vuoksi oltava kyseisiin yleissopimuksiin liittymistä koskevan kutsun esittämistä puoltava ja sen olisi perustuttava kyseistä kantaa ilmentäviin päätösluonnoksiin.
- (9) Yleissopimusten mukaisesti sopimuspuoleksi kutsutun kolmannen maan on liittyäkseen jätettävä liittymiskirja ja liittyminen tulee voimaan liittymiskirjan jättämistä seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä.
- (10) Ukrainan nopean liittymisen helpottamiseksi tämä päätös on tarpeen hyväksyä viipymättä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tavarakaupan muodollisuuksien yksinkertaistamisesta 20 päivänä toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa unionin puolesta otettava kanta Ukrainan kutsumiseen liittymään kyseiseen yleissopimukseen perustuu tämän päätöksen liitteessä I olevaan kyseisen sekakomitean päätösluonnokseen.

2 artikla

Yhteisestä passitusmenettelystä 20 päivänä toukokuuta 1987 tehdyllä yleissopimuksella perustetussa EU:n ja yhteistä passitusta soveltavien maiden sekakomiteassa unionin puolesta otettava kanta Ukrainan kutsumiseen liittymään kyseiseen yleissopimukseen perustuu tämän päätöksen liitteessä II olevaan kyseisen sekakomitean päätösluonnokseen.

3 artikla

Edellä 1 ja 2 artiklassa tarkoitetut sekakomiteoiden päätökset julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen, kun ne on hyväksytty.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*